

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ » ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Հունիս 2023
Երևան

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

3	Անկախ աուդիտորի եզրակացություն
5	Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
6	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
7	Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
8	Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
10	Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
11	Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
-

Մայր կազմակերպության գտնվելու վայրը՝

Հայաստանի Հանրապետություն

Իրավական ձևը՝

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ
ընկերություն

Հիմնական գործունեության նկարագիրը՝

Հանքարդյունաբերության ոլորտում
հորատման, երկրաբանահետախուզական
հորատման և հարակից ծառայությունների
մատուցում

Տնօրեն՝

Մասուն Ավետիսյան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ բաժնետիրոջը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀՀՄՄՆ կանոնագիրք)* և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՀՄՄՆ կանոնների:

Մենք հավատում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք՝ աուդիտի շրջանակ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համադրելի տեղեկատվությունը աուդիտ անցած չէ:

Մենք չենք իրականացրել Ընկերության 2021 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ կամ վերանայում և, համապատասխանաբար, մենք կարծիք կամ հավաստիացման որևէ այլ մակարդակ չենք արտահայտում 2021թ. ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Ղեկավարության և կառավարման լիազոր անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հնկերությունը, ընդհատել նրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են Հնկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը,
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա:

Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հնկերությանն դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը,

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման լիազոր անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սամբուկյան, FCCA
Տնօրեն

30 հունիսի 2023թ.
Երևան

Մերգեյ Յակովլև, FCCA
Առաջադրանքի ղեկավար

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծան.	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ <u>Աուդիտ չանցած</u>
Հասույթ	5	8,967,493	8,517,676
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(6,621,338)	(5,259,794)
Համախառն շահույթ		2,346,155	3,257,882
Այլ եկամուտ	7	201,707	172,371
Վարչական ծախսեր	8	(244,384)	(187,979)
Իրացման ծախսեր		(448)	(35)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(46,144)	(54,337)
Գործառնական շահույթ		2,256,886	3,187,902
Ֆինանսական եկամուտ	10	1,329	1,396
Ֆինանսական ծախսեր	10	(32,464)	(34,375)
Փոխարժեքային տարբերություններից (կորուստ) / օգուտ զուտ		(7,874)	21,480
Այլ օգուտ/(կորուստ) զուտ		13,679	(12,530)
Շահույթ մինչև հարկումը		2,231,556	3,163,873
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(409,967)	(550,747)
Տարվա շահույթ		1,821,589	2,613,126
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,821,589	2,613,126

6-ից 39-րդ էջերում ներկայացված ամփոփ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են Խմբի ղեկավարության կողմից 2023թ. հունիսի 30-ին:

Սասուն Ավետիսյան
 Տնօրեն

Դավիթ Հոսեփյան
 Գլխավոր հաշվապահ

«Էս Ընդ Էյ Սայինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթ.	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած
Ակտիվներ			
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	12	1,067,455	931,657
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	2,615,509	2,784,166
Դրամական միջոցներ	14	26,657	5,210
		3,709,621	3,721,033
 Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	15	2,223,877	2,533,518
Ակտիվի օգտագործման իրավունք		-	34,764
Ոչ նյութական ակտիվներ		906	835
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11	198,952	158,031
Կանխավճարներ հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով		61,545	75,083
		2,485,280	2,802,231
 Ընդամենը ակտիվներ		6,194,901	6,523,264
 Պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	181,941	99,794
Վարձակալության գծով պարտավորություններ		-	30,595
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		258,201	455,498
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	1,560,768	1,656,974
		2,000,910	2,242,861
 Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	102,096	180,097
		102,096	180,097
 Ընդամենը պարտավորություններ		2,103,006	2,422,958
 Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ		500,050	100,050
Կուտակված շահույթ		3,591,845	4,000,256
Ընդամենը սեփական կապիտալ	18	4,091,895	4,100,306
 Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		6,194,901	6,523,264

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթ.	2022 հազ.դրամ	2021 հազ.դրամ Աուդիտ չանցած
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ		11,261,270	9,056,268
Այլ մուտքեր		5,516	1,591
Վճարում մատակարարներին		(3,709,576)	(2,701,435)
Շահութահարկի վճարում		(523,004)	(648,185)
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր, տուրքեր, պարտադիր վճարներ		(2,315,113)	(1,814,033)
Վճարումներ աշխատակիցներին		(2,215,982)	(1,814,281)
Այլ ելքեր		(12,922)	(9,113)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		2,490,189	2,070,812
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(673,596)	(839,196)
Հիմնական միջոցների վաճառք		87,643	72,700
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		(585,953)	(766,496)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Վարկի ստացում	16	77,245	93,773
Տոկոսի մարում	16	(5,309)	(4,720)
Վարկերի և փոխառությունների մարում	16	(86,843)	(421)
Վարձակալական պարտավորության մայր գումարի մարում	16	(37,990)	(64,141)
Վարձակալական պարտավորության տոկոսի մարումներ	16	(1,289)	(6,518)
Շահութաբաժնի վճարում	18	(1,830,000)	(1,453,446)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(1,884,186)	(1,435,473)
Դրամական միջոցների զուտ աճ/(նվազում)		20,050	(131,157)
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի		5,210	136,292
Դրամական միջոցների գծով փոխարժեքային տարբերություններից կորուստ		1,397	75
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	14	26,657	5,210

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Կանոնադրական կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
	հազ.դրամ	հազ.դրամ	հազ.դրամ
Մնացորդ հունվարի 1, 2022	100,050	4,000,256	4,100,306
<i>Տարվա համապարփակ արդյունք</i>			
Տարվա շահույթ	-	1,821,589	1,821,589
<i>Կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն</i>			
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	400,000	(400,000)	-
<i>Բաշխումներ բաժնետերերին</i>			
Շահութաբաժին		(1,830,000)	(1,830,000)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31, 2022	500,050	3,591,845	4,091,895
	հազ.դրամ	հազ.դրամ	հազ.դրամ
Մնացորդ հունվարի 1, 2021	100,050	2,840,576	2,940,626
<i>Տարվա համապարփակ արդյունք</i>			
Տարվա շահույթ	-	2,613,126	2,613,126
<i>Բաշխումներ բաժնետերերին</i>			
Շահութաբաժին	-	(1,453,446)	(1,453,446)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31, 2021	100,050	4,000,256	4,100,306

«Էս Ընդ Էյ Մայնիգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

1.	Ընկերության մասին	11
2.	Պատրաստման հիմքերը.....	12
3.	Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	14
4.	Ֆինանսական գործիքներ՝ ռիսկերի կառավարում	16
5.	Հասույթ	21
6.	Վաճառքի ինքնարժեք	22
7.	Այլ եկամուտ	22
8.	Վարչական ծախսեր	22
9.	Այլ գործառնական ծախսեր.....	22
10.	Ֆինանսական եկամուտ և ֆինանսական ծախսեր	23
11.	Շահութահարկի գծով ծախս	23
12.	Պաշարներ	24
13.	Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	25
14.	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26
15.	Հիմնական միջոցներ	27
16.	Վարկեր և փոխառություններ	29
17.	Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր.....	30
18.	Կանոնադրական կապիտալ	31
19.	Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	31
20.	Պայմանական պարտավորություններ.....	32
20.1	Ապահովագրություն	32
21.	Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	33
22.	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն	33
	Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	39

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Ընկերության մասին

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված և գործող սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն է: Ընկերությունը գրանցվել է 2015թ. մայիսի 12-ին: Ընկերությունը զբաղվում է հանքարդյունահանման աշխատանքների համար տարածքի նախապատրաստման աշխատանքներով: Ընկերության միակ մասնակիցը հանդիսանում է «Վանդ Գասս» ՍՊԸ:

Ընկերության աշխատողների միջին թվաքանակը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում էր 460 մարդ (2021թ.՝ 393 աշխատող):

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, Թումանյան փողոց, /9/46:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքական դաշտը բնութագրվում է որպես անկայուն, մասնավորապես՝ 2020թ. սեպտեմբերի 27-ին Ադրբեջանի, ընդդեմ Արցախի հանրապետության, սանձազերծած պատերազմից հետո: Քաղաքական և տնտեսական ճգնաժամերի էական նախադրյալները իրենց հերթին բերում են ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության նվազման և ֆինանսական շուկաներում անորոշությունների և տատանումների ավելացման:

ՀՀ տնտեսական միջավայրի վրա էական ազդեցություն ունի նաև Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, քանի որ Ռուսաստանի Դաշնությունից դեպի ՀՀ տեղի են ունենում դրամական միջոցների զգալի հոսքեր: Հետևաբար տարածաշրջանում պահպանվող քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը, սուր գնաճը և ՌԴ առջև ծառացած այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ՀՀ տնտեսության վրա:

Այսպիսի գործարար միջավայրն էական ազդեցություն ունի Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Ընկերությունը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Ընկերության գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ, ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից, Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ընկերության հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

COVID-19: 2020թ. մարտին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը COVID-19-ի համաճարակը որակեց որպես համաշխարհային համավարակ: Ի պատասխան համավարակի՝ ՀՀ իշխանությունների կողմից ձեռնարկվել են COVID-19-ի տարածման և ազդեցության զսպմանն ուղղված մի շարք միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ ճանապարհորդության արգելքները և սահմանափակումները, կարանտինը, ինքնամեկուսացումը, գործարար գործունեության սահմանափակումները: Վերոնշյալ միջոցառումների մի մասը հետագայում մեղմացվել է, իսկ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանափակումներ գրեթե չկային: Սակայն կար ռիսկ, որ կարող են լրացուցիչ սահմանափակումներ կիրառվել հետագա ժամանակաշրջաններում՝ վիրուսի նոր տեսակների ի հայտ գալով պայմանավորված:

Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկվելիք միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և Ընկերության ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

«Էս Ընդ Էյ Մայնիգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2. Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 20-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև գործառնական արժույթ: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

ՖՀՄՍ-ների համաձայն Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3-ում:

Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են պատմական արժեքի հիման վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2022թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

ՖՀՄՍ տարեկան բարեփոխումներ 2018-2020. 2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց նվազ կարևորության փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում», ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ», ՀՀՄՍ 41 «Գյուղատնտեսություն» ստանդարտներին և ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ» ստանդարտին ուղեկցող ցուցադրական օրինակներում:

ՀՀՄՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» (Փոփոխություն – Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագիրը կատարելու ծախսեր). 2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 37-ի լրացումներ՝ ավելացնելով 68A պարագրաֆը՝ պայմանագիրը որպես անբարենպաստ պայմանագիր ճանաչելիս գնահատման ընթացքում ներառվող ծախսերը որոշակիացնելու նպատակով: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունների արդյունքում ավելի մեծ քանակությամբ պայմանագրեր կհամարվեն անբարենպաստ, քանի որ փոփոխությունները ընդլայնում են այն ծախսերի շրջանակը որոնք ներառվում են անբարենպաստ պայմանագրերի գնահատման մեջ:

ՀՀՄՍ 16 Հիմնական միջոցներ (Փոփոխություն – Նախքան նպատակային նշանակությամբ օգտագործում ստացվող մուտքեր). 2020 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ թողարկեց ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ, որոնք արգելում են ընկերություններին ակտիվը օգտագործման նախապատրաստելու ընթացքում ստացվող մուտքերի նվազեցումը համապատասխան հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքից: Փոխարենը, ընկերությունները պետք է ճանաչեն համապատասխան մուտքերը վաճառքներից և դրանց վերաբերվող ծախսերը եկամուտների և ծախսերի կազմում և ոչ թե նվազեցնեն գույքի սկզբնական արժեքից:

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

բ. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՄ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

ՖՀՄՄ 17 Ապահովագրական պայմանագրեր: ՖՀՄՄ 17 ներկայացրեց ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման միջազգայնորեն հետևողական մոտեցում: Նախքան ՖՀՄՄ 17 ամբողջ աշխարհով առկա էին նշանակալի տարբերություններ, որոնք կապված էին ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման և բացահայտումների հետ, քանի որ ՖՀՄՄ 4 թույլատրում էր նախկինում կիրառվող բազմաթիվ (ոչ ՖՀՄՄ) մոտեցումների կիրառման շարունակություն: ՖՀՄՄ 17-ի կիրառման արդյունքում նշանակալի փոփոխություններ կպահանջվեն բազմաթիվ ապահովագրական ընկերությունների համար՝ առաջ քաշելով գոյություն ունեցող համակարգերի և ընթացակարգերի ճշգրտումներ: Նոր ստանդարտը դիտարկում է ապահովագրական պայմանագրերը որպես ֆինանսական գործիքի և ծառայության մատուցման պայմանագրերի համակցություն, որոնց զգալի մասը ժամանակահատվածի ընթացքում էապես փոփոխվող դրամական հոսքեր են գեներացնում: Այսպիսով, այն որդեգրում է հետևյալ մոտեցումները.

- Միաձուլում է ապագա դրամական հոսքերի ներկա չափումը շահույթը պայմանագրով մատուցվող ծառայությունների մատուցման ժամանակի ընթացքում ճանաչման հետ
- Ներկայացնում է ապահովագրական ծառայությունների արդյունքների (ներառյալ ապահովագրական հասույթը) տարանջատումը ապահովագրության ֆինանսական եկամուտներից և ծախսերից, և
- Պահանջում է կազմակերպությունից կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրություն յուրաքանչյուր պորտֆելի մասով առ այն, թե ճանաչել արդյոք ապահովագրության ֆինանսական եկամուտները և ծախսերը ամբողջությամբ եկամտի և ծախսերի կազմում, թե որոշները ճանաչել այլ համապարփակ արդյունքի կազմում: ՖՀՄՄ 17 թողարկումից հետո կատարվել են փոփոխություններ և կիրառման ժամկետի հետաձգումներ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումներ (ՀՀՄՄ 1 և ՖՀՄՄ Գործնական Հայտարարության 2 փոփոխություն). 2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՄԻ թողարկեց ՀՀՄՄ 1 փոփոխություն, որը փոփոխեց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը վերբերվող բացահայտման պահանջները «Նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունից»՝ «հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվության»։ Փոփոխությունները պարունակում են ուղեցույց այն մասին, թե որ դեպքերում է, որ հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ տեղեկատվությունը հավանական է, որ կդիտարկվի էական: ՀՀՄՄ 1 փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ ավելի ուշ սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Թույլատրվում է նաև վաղ կիրառումը: Քանի որ ՖՀՄՄ Գործառնական հայտարարությունները ոչ պարտադիր ուղեցույցներ են, ՖՀՄՄ գործնական հայտարարություն 2-ի համար ուժի մեջ մտնելու պարտադիր ամսաթիվ սահմանված չէ:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություն). 2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՄԻ թողարկեց ՀՀՄՄ 8 փոփոխություն, որի միջոցով ՀՀՄՄ 8-ում ավելացվեց հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանեցին նաև, որ մուտքային տվյալների և չափման մեթոդների փոփոխությունները նույնպես համարվում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություն, բացառությամբ այն դեպքերի երբ դրանք հանդիսանում են նախորդ տարիների սխալի ուղղման արդյունք:

Վարձակալության գծով պարտավորություն «Վաճառք և հետագա վարձակալության» դեպքում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություն). ՖՀՄՄ մեկնաբանությունների կոմիտեն 2020 թվականի հունիսին թողարկել է օրակարգային որոշում՝ Վաճառք և հետագա վարձակալություն փոփոխական վճարների պարագայում: Այս խնդիրը հասցեագրվել է ՀՀՄՄԻ մի քանի առումներով: ՀՀՄՄԻ-ն թողարկել է վերջնական փոփոխությունները 2022 թվականի սեպտեմբերին: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ «վերանայված վարձակալության վճարները» այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի որևիցե օգուտ/վնաս, որը վերաբերվում է իր կողմից պահպանվող օգտագործման իրավունքին:

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ՀՀՄՄ 1 «Ֆինանսական հաշվետվություններին ներկայացում» (Փոփոխություն – Պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ-ընթացիկ ներկայացում) 2020 թվականի հունվարին ՀՀՄՄԽ թողարկեց ՀՀՄՄ 1 պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգում փոփոխությունը, որը հետագայում մասամբ փոփոխվեց 2022 թվականի հոկտեմբերին թողարկված «Սահմանափակող դրույթներով (կովենանտներով) ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ» փոփոխությամբ: Փոփոխությունները պահանջում են, որպեսզի ընկերության՝ պարտավորության մարման հետաձգման իրավունքն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն 12 ամսվա ընթացքում, պետք է ունենա իմաստ և առկա լինի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության դասակարգման վրա ազդեցություն չի թողնում ընկերության՝ պարտավորության մարման հետաձգման իրավունքից հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն 12 ամսվա ընթացքում օգտվելու հավանականությունը: COVID-19 համավարկի արդյունքում Խորհուրդը հետաձգել է փոփոխության կիրառումը մեկ տարով՝ մինչև 2024 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ 1 «Ֆինանսական հաշվետվություններին ներկայացում» (Փոփոխություն – ՍՍՀմանափակող դրույթներով (կովենանտներով) ոչ-ընթացիկ պարտավորություններ) Պարտավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ-ընթացիկ ներկայացում փոփոխությանը հաջորդիվ, ՀՀՄՄԽ ՀՀՄՄ 1 լրացուցիչ փոփոխություններ թողարկեց 2022 թվականի հոկտեմբերին: Եթե ընկերության՝ մարման հետաձգման իրավունքը կապվում է որոշակի պայմաններին համապատասխանության հետ, նման պայմանները ազդում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հետաձգման իրավունքի առկայության վրա այն դեպքում, եթե ընկերությունը պետք է ապահովեր նշված պայմաններին համապատասխանությունը մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակահատվածը, կամ դրա դրությամբ և չեն ազդում՝ եթե պայմանների համապատասխանությունն պետք է ապահովվի հաշվետու ամսաթվից հետո: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են «մարում» եզրույթի իմաստը՝ պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման նպատակով:

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

3. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ընկերությունը կատարում է որոշ գնահատումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերջինիս օգտագործման ժամկետի գնահատումն է (ի տարբերություն դրա գոյատևման ժամկետի): Հիմնական միջոցների միավորների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատումը դատողության հարց է, որը հիմնված է նման ակտիվների փորձի վրա: Ղեկավարությունը գնահատում է մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները ըստ ակտիվների ընթացիկ տեխնիկական վիճակի և գնահատված ժամանակահատվածի, որի ընթացքում ակնկալվում է, որ ակտիվները կազմակերպության համար տնտեսական օգուտներ կբերեն: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են լինել էականորեն տարբեր:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող կորուստ (Ծանոթագրություն 13)

Պարտքային կորստի ակնկալվող պահուստը ձևավորվում է դեբիտորական պարտքերի վճարման հավանականության Ղեկավարության գնահատման վրա: Անհավաքելության գծով կորուստների գնահատման նպատակով Ընկերությունը դիտարկում է անցած դեպքերի, ընթացիկ և ապագա կանխատեսումների վերաբերյալ ողջամիտ ու համադրվող ամբողջական տեղեկատվությունը, որը հնարավոր է ձեռքբերել առանց ավելորդ մեծ ծախսերի ու պիտանի է դեբիտորական պարտքերի անհավաքելիության գնահատման նպատակով: Անցյալ փորձառությունը ճշգրտվում է ընթացիկ տեղակատվության հիման վրա, որպեսզի արտացոլի ընթացիկ իրավիճակը, որը նախկինում առկա չէր, ինչպես նաև բացառելու անցյալի այն ազդեցությունները, որոնք այլևս առկա չեն:

Պաշարների արժեզրկում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր տարվա վերջում գնահատում և ճանաչում է՝ արժեզրկման հայտանիշ ունեցող, մասնավորապես դանդաղաշարժ կամ հետագա օգտագործման համար ոչ պիտանի պաշարների գծով արժեզրկման գումարը:

Շահութահարկ (Ծանոթագրություն 11)

Ընկերությունը ենթակա է շահութարկով հարկման Հայաստանի Հանրապետությունում: Ձեռնարկատիրական բնականոն գործունեության պայմաններում որոշ գործարքների և հաշվարկների գծով առկա է որոշակի անորոշություն: Արդյունքում, Ընկերությունը ճանաչում է հարկային պարտավորությունները՝ ելնելով այն գնահատումներից, թե արդյոք կառաջանան լրացուցիչ հարկեր և տուկոսներ: Այդ հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ չնայած Ընկերության այն համոզմունքի, որ հարկային հաշվարկը հիմնավոր է՝ այնուամենայնիվ, ընկերությունը գտնում է, որ որոշ դրույթներ հարկային մարմինների կողմից հավանական է, որ լիովին հիմնավորված չհամարվեն: Ելնելով մի շարք գործոնների գնահատումից, այդ թվում՝ նախկին փորձից և հարկային օրենսդրության մեկնաբանություններից՝ Ընկերությունը գտնում է, որ հաշվեգրված հարկային պարտավորությունները խելամիտ են: Վերոնշյալ գնահատումը հիմնված է ենթադրությունների և գնահատումների վրա, որոնք կարող են ներառել ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ մի շարք դատողություններ: Տարբերությունները կարող են ազդել շահութահարկի ծախսի վրա, այն չափով, որքանով վերջնական հարկային արդյունքը տարբերվում է հաշվառված գումարից:

Իրական արժեքի չափում

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջում են չափումներ իրական արժեքով և/կամ իրական արժեքի բացահայտում:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափումը հնարավորինս հիմնվում է դիտարկելի շուկայից ստացվող ելակետային տվյալների վրա: Իրական արժեքի չափումները սահմանելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող արդյունքները դիտարկելի («իրական արժեքի աստիճանակարգ»):

• Մակարդակ 1. Նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված)

• Մակարդակ 2. Դիտարկելի ուղղակի կամ անուղղակի ելակետային տվյալներ, Մակարդակ 1-ի տվյալներից տարբեր

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

• *Մակարդակ 3: Ոչ ղիտարկելի ելակետային տվյալներ (հիմնված չեն ղիտարկվող շուկայի տվյալների վրա):*

Իրական արժեքների աստիճանակարգում այն մակարդակը, որին դասվում է իրական արժեքի չափումը, պետք է որոշվի ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալի հիման վրա, որը նշանակալի է ամբողջությամբ վերցրած իրական արժեքի չափման համար: Իրական արժեքի տեղափոխությունները մի մակարդակից դեպի մյուսը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի են ունենում այդ տեղափոխությունները:

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

4. Ֆինանսական գործիքներ՝ ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Ընկերությունը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին.

- Պարտքային ռիսկ
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ
- Արտարժույթային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ:

Ընկերությունը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ընկերության նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ընկերության նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր,
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ,
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր,
- Ֆիքսված տոկոսադրույքով բանկային վարկեր (վարկային գիծ) և փոխառություններ,
- Վարձակալության գծով պարտավորություններ:

«Էս Ընդ Էյ Մայինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(բ) Ֆինանսական գործիքներ կատեգորիաներով

Ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեք

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,657	5,210
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,533,207	2,697,365
	2,559,864	2,702,575

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ամորտիզացված արժեք

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	827,691	976,914
Վարկեր և փոխառություններ	284,037	279,891
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	30,595
	1,111,728	1,287,400

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և առևտրային կրեդիտորական պարտքերը, վարկեր և փոխառություններ և վարձակալության գծով պարտավորությունները :

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, առևտրային դեբիտորական պարտքերի, առևտրային կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով.

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդների հետ կապված նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Ընկերության ղեկավարությունը ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման, նպատակների և քաղաքականության համար: Դեկավարությունը ամսական հաշվետվություններ է ստանում Ընկերության գլխավոր հաշվապահից՝ դրանով իսկ հաստատելով գործընթացների արդյունավետությունը և դրանց համապատասխանությունը սահմանված նպատակներին ու քաղաքականությանը:

Ընկերության նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ չանդրադառնալով նրա մրցունակության և ճկունության վրա: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնասների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերը ներկայացնում են հիմնականում պայթեցման աշխատանքների և պայթուցիկ միջոցների վաճառքների դիմաց ստացվելիք գումարները: Ընկերությունը դեբիտորական պարտքի գծով երաշխիք չի պահանջում:

Ընկերությունը որոշում է պարտքային ռիսկի կոնցենտրացիան՝ ամսական կտրվածքով անցկացնելով առևտրային դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնության վերլուծություն:

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2022թ.-ի և 2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին սահմանափակվում է վերը ներկայացված ֆինանսական ակտիվների մնացորդներով (տե՛ս (բ) Ֆինանսական գործիքներ կատեգորիաներով)։

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ հետագա բացահայտումները ներկայացված են Ծանոթագրություն 13-ում։

Պարտքային ռիսկն առաջանում է նաև դրամական միջոցներից։ Վերջիններիս դեպքում ընդունելի են միայն բարձր վարկանիշ ունեցող կողմերը։

Դրամական միջոցներ բանկում և կարճաժամկետ ավանդներ

Զգալի դրամական միջոցներ պահվում են հետևյալ հաստատություններում՝

	31 դեկտեմբեր 2022	31 դեկտեմբեր 2021
	Դրամական միջոցներ բանկներում Հազ, դրամ	Դրամական միջոցներ բանկներում Հազ, դրամ
Առաջատար 5 հայկական բանկներում (վարկանիշ Ba3 Moody's)	18,717	4,699
Ba3 ցածր և վարկանիշ չունեցող	7,688	259
	26,405	4,958

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն առաջանում է Ընկերության տոկոսաբեր, առևտրային և արտարժույթային ֆինանսական գործիքներից։

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի տատանումների ռիսկն է տոկոսադրույքների (տոկոսադրույքային ռիսկ), արտարժույթային փոխարժեքի (արտարժույթային ռիսկ) փոփոխության պատճառով և այլ շուկայական գործոնների (այլ շուկայական գործոնների ռիսկ) հետևանքով։

Ընկերության ենթարկված չէ տոկոսադրույքային ռիսկի։

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Ընկերության գործարքներն արտահայտված են վերջինիս ֆունկցիոնալ արժույթից /ՀՀ դրամ/ տարբեր արժույթով։ Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ թույլատրվում է ֆունկցիոնալ արժույթով պարտավորությունները հնարավորության դեպքում մարել տվյալ արժույթով արտահայտված գործարքներից ստացված դրամական միջոցներով։

Վերոնշյալ քաղաքականության շարունակական արդյունավետությունը վերահսկելու համար Դեկավարությունը ստանում է մարման ենթակա պարտավորությունների և ակնկալվող դրամական միջոցների մնացորդների գծով ամսական կանխատեսում՝ ըստ Ընկերության հիմնական արժույթների։

Ընկերության արտարժույթային ռիսկը հիմնականում առաջանում է ռուբլով, դոլարով, եվրոյով կատարված օտարերկրյա մատակարարներից արտարժույթով իրականացված ձեռքբերումներից։ Բացի դրամական միջոցների հոսքերի վերոնշյալ մասնավոր դեպքերից՝ Ընկերությունը պլանավորում է նաև ֆինանսավորել համապատասխան արժույթով արտահայտված ծախսերը և ներդրումները, և կառավարել արտարժույթային ռիսկը տեղական մակարդակով՝ հասույթը գեներացնելով և ծախսերը կատարելով միևնույն արժույթով։

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Այլ արժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների համար Ընկերուր հղում է կատարում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքներին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոնք ներկայացված են ստորև (արտարժույթի մեկ միավորի արժեք արտահայտված ՀՀ դրամով)։

	2022թ. ՀՀ դրամ	2021թ. ՀՀ դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
1 Եվրո	420.06	542.61
1 ռուբլի	5.59	6.42

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գուտ ենթարկվածությունը ռուբլով արտարժույթային ռիսկին էական չէ։

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով արտահայտված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կառուցվածքն ներկայացված է ստորև՝

	ԱՄՆ դոլար 31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտք	116	142
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	116	142
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	(64,939)	(86,004)
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	(25,961)	(258,501)
Վարձակալական պարտավորություններ	-	(30,595)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(90,900)	(375,100)
Զուտ դիրքը	(90,784)	(374,958)

	Եվրո 31.12.2022թ. հազար դրամ	31.12.2021թ. հազար դրամ
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	5,419	7,000
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	5,419	7,000
Զուտ դիրքը	5,419	7,000

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) այլ փոփոխականների հաստատուն մնալու պայմանով կհանգեցնի Ընկերության գուտ ակտիվների և տարվա ֆինանսական արդյունքի (նվազմանը)/աճին՝ 9,078 հազար դրամի չափով (2021թ.՝ 37,496 հազար դրամ)։

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ դրամի նկատմամբ Եվրոյի 10% արժևորումը (արժեզրկումը) այլ փոփոխականների հաստատուն մնալու պայմանով կհանգեցնի Ընկերության գուտ ակտիվների և տարվա ֆինանսական արդյունքի աճին(նվազմանը)/՝ 542 հազար դրամի չափով (2021թ.՝ 700 հազար դրամ) ։

«Էս Ընդ Էյ Մայնիզ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ընկերության գործող կապիտալի կառավարումից, ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված ռժվարությունների հետ:

Համաձայն Ընկերության քաղաքականության՝ Ընկերությունը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ (կամ համաձայնեցված միջոցներ), որպեսզի ողջամիտ ժամկետներում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները.

	Մինչև 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 2 տարի	2-ից 5 տարի	Ընդամենը չգեղջված պարտավորությ ունենք	Հաշվեկշ- ռային արժեք
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
2022թ.դեկտեմբերի 31						
Ստացված վարկեր	58,520	123,459	78,027	58,520	318,526	284,037
փոխառություններ						
Առևտրային						
կրեդիտորական						
պարտքեր	827,691	-	-	-	827,691	827,691
	886,211	123,459	78,027	58,520	1,146,217	1,111,728

	Մինչև 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 2 տարի	2-ից 5 տարի	Ընդամենը չգեղջված պարտավորու թյուններ	Հաշվեկշ- ռային արժեք
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
2021թ.դեկտեմբերի 31						
Վարձակալության գծով						
պարտավորություններ	22,020	51,382	-	-	73,402	30,595
Ստացված վարկեր						
փոխառություններ	-	86,004	39,026	214,573	339,603	279,891
Առևտրային						
կրեդիտորական						
պարտքեր	976,914	-	-	-	976,914	976,914
	998,934	137,386	39,026	214,573	1,389,919	1,287,400

Կապիտալին վերաբերող բացահայտումներ

Ընկերության կապիտալը ներառում է սեփական կապիտալի բոլոր տարրերը (այն է՝ կանոնադրական կապիտալ և չբաշխված շահույթ):

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որ.

- կարողանա շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում (գործունեության անընդհատությունը)՝ բաժնետերերի և այլ շահառուների համար ապահովելով համապատասխան հատուցումներ, և

- կարողանա ապահովել բաժնետերերին պատշաճ հատուցումներով՝ ապրանքների և ծառայությունների գները սահմանելով ռիսկի մակարդակին համապատասխան:

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ընկերությունը սահմանում է անհրաժեշտ կապիտալի չափը ռիսկին համամասնորեն: Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություններին և բազիսային ակտիվների ռիսկային բնութագրիչներին համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների չափը, վերադարձնել բաժնետերերին կապիտալը, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ պարտքը նվազեցնելու նպատակով վաճառել ակտիվները:

Ինչպես ոլորտում գործող մյուս կազմակերպությունները, Ընկերությունը նույնպես վերահսկում է կապիտալի կառուցվածքը՝ հիմք ընդունելով պարտքի և ճշգրտված կապիտալի գործակիցը: Այդ գործակիցը հաշվարկվում է որպես գուտ պարտքի և ճշգրտված կապիտալի հարաբերակցություն: Զուտ պարտքը իրենից ներկայացնում է պարտքի հանրագումար (ինչպես արտացոլված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում)՝ հանած դրամական միջոցները:

Ընկերության պարտքի և կապիտալի հարաբերակցությունը 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է.

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկեր և փոխառություններ	284,037	279,891
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(26,657)	(5,210)
Զուտ պարտք	<u>257,380</u>	<u>274,681</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ	<u>6,194,901</u>	<u>6,523,264</u>
	0.04	0.04

Պարտքի և ճշգրտված կապիտալի հարաբերակցություն

Ընկերության պարտքի և ճշգրտված կապիտալի հարաբերակցությունը նվազել է տարվա շահույթի պատճառով:

5. Հասույթ

Ստորև ներկայացված աղյուսակում Ընկերությունը բաժանել է հասույթը տարբեր կատեգորիաների վերջինիս բնույթը, գումարը, ժամկետը և անորոշությունը պատկերելու նպատակով.

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հասույթ հորատման և հարակից աշխատանքներ	8,935,852	8,485,552
Հասույթ այլ ծառայությունների գծով	31,641	30,824
Հասույթ ապրանքների վաճառքից	-	1,300
	<u>8,967,493</u>	<u>8,517,676</u>

Հասույթի մանրամասները ըստ աշխարհագրական շրջանի.

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հայաստան (տեղական շուկա)	8,967,493	8,517,676
	<u>8,967,493</u>	<u>8,517,676</u>

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվի գնորդին փոխանցման պահը	8,967,493	8,516,376
Ժամանակի ընթացքում	-	1,300
Ժամանակի որևէ պահին	<u>8,967,493</u>	<u>8,517,676</u>

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

6. Վաճառքի ինքնարժեք

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների գծով ծախսեր	2,716,216	2,266,501
Նյութերի գծով ծախսեր	2,009,197	1,556,855
Մաշվածություն	989,162	786,953
Ծառայություններ	709,948	469,460
Պաշարների արժեզրկում	119,788	88,884
Կարճաժամկետ վարձակալություն	17,975	13,223
Արձակուրդային օրերի պահուստի գծով ծախս	59,052	77,918
	6,621,338	5,259,794

7. Այլ եկամուտ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	179,433	168,674
Այլ պաշարների վաճառքներից (օտարումից) եկամուտներ	22,002	3,374
Այլ եկամուտներ	272	323
	201,707	172,371

8. Վարչական ծախսեր

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Հատուցում աշխատակիցներին	226,964	172,892
Վարձակալական վճարներ	3,567	3,204
Մաշվածություն	1,468	2,753
Այլ	12,385	9,130
	244,384	187,979

9. Այլ գործառնական ծախսեր

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման (վերականգնում)/արժեզրկում	(236)	18,557
Մաշվածության ծախսեր	9,046	13,573
Անհատույց տրված ՀՄ-ների ծախսեր	7,521	665
Նախորդ տար.գործ.գործուն.ծախսեր(էական սխ.ուղղ.արդ)	-	10,557
Այլ ծախսեր	29,813	10,985
	46,144	54,337

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

10. Ֆինանսական եկամուտ և ֆինանսական ծախսեր

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ բանկային հաշիվներից	1,329	1,396
Ընդամենը ֆինանսական եկամուտ	1,329	1,396
Տոկոսային ծախսեր ստացված վարկերի և փոխառությունների գծով	5,964	4,720
Ֆինանսական ծախս բյուջետային վարկի զեղչման հակադարձումից	25,211	23,137
Այլ տոկոսային ծախս	1,289	6,518
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	32,464	34,375

11. Շահութահարկի գծով ծախս

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	450,888	614,208
Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հարկային փոխհատուցում	(40,921)	(63,461)
Ընդամենը շահութահարկի գծով հարկային փոխհատուցում	409,967	550,747

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 18% է (2021թ.՝ 18%):

Արդյունավետ տոկոսադրույքի համադրում

	2022թ.		2021թ.
	Հազար դրամ	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ %	Հազար դրամ
Շահույթ հարկումից առաջ	2,231,556		3,163,873
Շահութահարկ	401,680	18%	569,497
Հարկային նպատակով չնվազեցվող ծախսեր/եկամուտ, զուտ	8,287	0%	(18,750)
Ժամանակաշրջանի շահութահարկի գծով ծախս	409,967	18%	550,747

Հաշվետու տարվա հետաձգված հարկը հաշվարկվել է կիրառելով 18% դրույքը (2021թ.՝ 18%) :

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(Հաշվեգրված)/ նվազեցված շահույթի կամ վնասի հաշվին	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. Դրամ
Պաշարներ	36,860	21,562.00	58,422
Հիմնական միջոցներ	19,988	2,383.00	22,371
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	52,769	(43.00)	52,726
Ստացված փոխառություններ	(10,731)	4,538.00	(6,193)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	59,145	12,481.00	71,626
	158,031	40,921	198,952

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(Հաշվեգրված)/ նվազեցված շահույթի կամ վնասի հաշվին	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. Դրամ
Պաշարներ	20,861	15,999.00	36,860
Հիմնական միջոցներ	(8,090)	28,078.00	19,988
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	49,429	3,340.00	52,769
Ստացված փոխառություններ	(14,896)	4,165.00	(10,731)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	47,266	11,879.00	59,145
	94,570	63,461	158,031

12. Պաշարներ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Պահեստամասեր	686,941	550,361
Արագամաշ առարկաներ	144,959	160,280
Հումք և նյութեր	74,000	48,485
Վառելիք	39,006	42,169
Այլ	122,549	130,362
	1,067,455	931,657

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 2,762,758 հազար դրամ (2021թ.՝ 3,121,978 հազար դրամ):

Պաշարների կազմում ներառված է պահեստամասերի և այլ նյութերի գծով արժեզրկման պահուստը՝ 324,567 հազար դրամի չափով (2021թ.՝ 204,778 հազար դրամ):

«Էս Ընդ Էյ Սայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

13. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,826,133	2,990,526
Հանած՝ ակնկալվող կորուստը (բ)	(292,926)	(293,161)
Ամորտիզացված արժեքով դասակարգված ֆինանսական ակտիվներ	2,533,207	2,697,365
Տրված կանխավճարներ	72,865	86,351
Կանխավճարված հարկեր	9,437	450
	2,615,509	2,784,166

(ա) Ֆինանսական գործիք ճանաչված դեբիտորական պարտքերը արտահայտված են հետևյալ արժույթներով

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ դրամ	2,527,672	2,690,224
Եվրո	5,419	7,000
ԱՄՆ դոլար	116	141
	2,533,207	2,697,365

(բ) 31.12.2022թ.-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով վճարունակության ակնկալվող կորուստները գնահատումը հետևյալն է.

	Ընթացիկ 0-90 օր	91-365 օր	365 օր և ավել	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վճարունակության ակնկալվող կորստի դրույք	1.07%	3.13%	100.00%	
Պարտքի համախառն մեծություն	2,519,598	41,801	264,734	2,826,133
Կորուստի գումար	26,884	1,308	264,734	292,926

31.12.2021թ.-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով վճարունակության ակնկալվող կորուստները գնահատումը հետևյալն է.

	Ընթացիկ 0-90 օր	91-365 օր	365 օր և ավել	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վճարունակության ակնկալվող կորստի դրույք	0.71%	3.13%	100.00%	
Պարտքի համախառն մեծություն	2,522,513	198,877	269,136	2,990,526
Կորուստի գումար	17,799	6,226	269,136	293,161

«Էս Ընդ Էյ Սայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

14. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Բանկային հաշիվներ ՀՀ դրամով	26,117	4,958
Բանկային հաշիվներ արտարժույթով	288	-
Կանխիկը դրամարկղում	252	252
	26,657	5,210

«Էս Շնդ Էլ Մայնիճ» ՄՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

15. Հիմնական միջոցներ

Հոդ	Շենք և շինություն ն	Մեքենաներ, սարքավորումն եր	Տրանսպոր տային միջոցներ	Արտադր ա- տնտեսակ ան գույք, այլ	Շահագործմա ն համար ոչ մասշտաբ գույք	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
(i) Սկզբնական արժեք կամ պայմանական արժեք						
Մնացորդը առ 01.01.2021թ.	10,116	50,980	1,376,057	132,600	-	2,479,421
Ավելացումներ	-	6,933	1,089,115	51,783	-	1,630,629
Դուրսգումներ	-	-	(122,020)	(2,325)	-	(130,427)
Վերադասակարգում օգտագործման իրավունքով ակտիվից հիմնական միջոց վերադասակարգում	-	-	66,981	(831)	-	66,981
Մնացորդը առ 31.12.2021թ.	10,116	57,913	2,410,964	181,227	-	4,046,604
Մնացորդը առ 01.01.2022թ.	10,116	57,913	2,410,964	181,227	-	4,046,604
Ավելացումներ	-	6,797	436,670	48,466	85	677,147
Դուրսգումներ	-	-	(45,115)	(1,659)	-	(52,992)
Վերադասակարգում օգտագործման իրավունքով ակտիվից	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31.12.2022թ.	-	64,710	3,017,798	228,034	85	4,886,038

**(ii) Կուտակված մաշվածություն
և արժեզրկում**

Մնացորդը առ 01.01.2021թ.	-	4,453	487,602	40,036	-	778,571
Ավելացումներ	-	2,905	557,523	33,073	-	777,734
Նվազեցումներ	-	-	(106,520)	(1,232)	-	(110,200)
Վերադասակարգում օգտագործման իրավունքով ակտիվից հիմնական միջոց	-	-	66,981	-	-	66,981

«Էս Ընդ Էլ Մայնիճ» ՄՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

Հոդ	Շենք և շինություն	Մեքենաներ, սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատեսակ ան գույք, այլ	Շահագործման համար ոչ մատչելի գույք	Ընդամենը
-	-	219	-	(219)	-	-
Վերադասակարգումներ						
Մնացորդը առ 31.12.2021թ.	7,358	1,005,805	428,265	71,658	-	1,513,086
Մնացորդը առ 01.01.2022թ.	7,358	1,005,805	428,265	71,658	-	1,513,086
Տարվա ծախս	3,323	657,348	256,855	47,386	-	964,912
Դուրսգրում	-	(24,666)	(5,959)	(491)	-	(31,116)
Վերադասակարգում						
օգտագործման իրավունքով ակտիվից						
Մնացորդը առ 31.12.2022թ.	10,681	1,853,766	679,161	118,553	-	2,662,161
215,279	-	-	-	-	-	215,279
2,662,161	-	-	-	-	-	2,662,161
(iii) Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Մնացորդը առ 01.01.2021թ.	10,116	888,455	663,188	92,564	-	1,700,850
Մնացորդը առ 31.12.2021թ.	10,116	1,405,159	958,119	109,569	-	2,533,518
Մնացորդը առ 31.12.2022թ.	10,116	1,164,032	886,134	109,481	85	2,223,877

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի լրիվ մնացված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմել է 236,067 հազ. դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 279,546 հազ. դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրել է 550,065 հազար դրամի գույք որպես բյուջետային վարկի ապահովություն (2021թ.՝ 550,065 հազար դրամ):

989,162 հազար դրամ գումարով մնացվածության ծախսը ճանաչվել է վաճառքի ինքնարժեքում, որից 34,764 հազար դրամը վերաբերում է օգտագործման իրավունքով ակտիվի իրավունքով ակտիվի մնացվածությանը (2021թ.՝ 786,953 հազար դրամ, որից 17,024 հազար դրամը վերաբերում է օգտագործման իրավունքով ակտիվի մնացվածությանը), 1,468 հազար դրամ մնացվածության ծախսը ճանաչվել է վարչական ծախսերում (2021թ.՝ 2,753 հազար դրամ), 9,046 հազար դրամով մնացվածության ծախսը ճանաչվել է այլ ծախսերում (2021թ.՝ 13,573, որից 8,521 հազար դրամը վերաբերում է օգտագործման իրավունքով ակտիվի մնացվածությանը):

«Էս Ընդ Էյ Մայինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

16. Վարկեր և փոխառություններ

2022 և 2021թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերն ու փոխառությունները ներառել են հետևյալը:

	2022	2021
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Բանկային վարկեր (ԱՄՆ դոլարով արտահայտված)	64,939	86,004
Բյուջետային վարկ	219,098	193,886
Հանած՝ կարճաժամկետ մասը	(181,941)	(13,875)
Վարկեր և փոխառություններ, առանց կարճաժամկետ մասի	<u>102,096</u>	<u>266,016</u>

Վարկատու	Արժույթ	Արդյունավետ տոկոսադրույք	Մարման ժամկետ	2022	2021
				հազ. Դրամ	հազ. Դրամ
Վարկային գիծ (ապահովված)	ԱՄՆ դոլար	8.5%	01/07/24	64,939	86,004
Բյուջետային վարկ	ՀՀ դրամ	12.9%	25/08/25	219,098	193,887

Ստորև աղյուսակը մանրամասնում է ֆինանսական գործունեության արդյունքում առաջացած պարտավորությունների փոփոխությունները, ներառյալ ինչպես դրամական միջոցների հոսքերի հետևանքով առաջացող փոփոխությունները, այնպես էլ անկանխիկ փոփոխությունները: Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորություններն այն պարտավորություններն են, որոնցից դրամական միջոցների հոսքերը դասակարգվել են կամ ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կդասակարգվեն դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում որպես դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից:

«Էս Ընդ Էյ Մայնիզ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

	2022	2021	2021	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
	Վարկեր և փոխառություններ	Վարձակալություն	Վարձակալություն	Վարձակալություն
Տարեկգրին	279,891	170,750	30,595	91,839
Դրամական միջոցների հոսքեր				
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից	77,245	93,773	-	-
Տոկոսի մարում	(5,309)	(4,720)	(1,289)	(6,518)
ԱԱՀ	-	-	5,627	7,892
Վարձակալական պարտավորության մարում	-	-	(37,990)	(64,141)
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(86,843)	(421)	-	-
Անկանխիկ հոսքեր				
Տոկոսների հաշվեգրում	5,309	4,720	1,289	6,518
Շուկայական դրույքով զեղչման ազդեցություն	25,212	23,137	-	-
Արտադրության վերագնահատման ազդեցություն	(11,468)	(7,348)	1,768	(4,995)
Տարեվերջին	284,037	279,891	-	30,595

17. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր նյութերի ձեռքբերումների և ծառայությունների գծով	823,446	865,963
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր հիմնական միջոցների գնումների գծով	55	108,623
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,190	2,328
Ամորտիզացված արժեքով դասակարգված ֆինանսական պարտավորություններ	827,691	976,914
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցների գծով	164,961	160,472
Զօգտագործված արձակուրդի պահուստ	397,922	328,584
Վճարվելիք հարկեր և տուրքեր	-	-
Ստացված կանխավճարներ	170,194	191,004
Ընդամենը պարտավորություններ	1,560,768	1,656,974

«Էս Ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիք ճանաչված կրեդիտորական պարտքերը արտահայտված են հետևյալ արժույթներով՝

	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ դրամ	801,730	718,414
ԱՄՆ դոլար	25,961	258,500
Եվրո	-	-
	827,691	976,914

18. Կանոնադրական կապիտալ

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի և 2021 թվականի դեկտեմբերի 1-ի դրությամբ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը բաղկացած էր 1 փայից համապատասխանաբար 500,050 հազար դրամ և 100,050 հազար դրամ արժեքով: 2022թ. մարտ ամսին Ընկերությունը 2021թ. շահույթի հաշվի համալրել է կանոնադրական կապիտալը 400,000 հազար ՀՀ դրամով:

Ընկերության մասնակիցը իրավունք ունի ժամանակ առ ժամանակ ստանալ Ընկերության գործունեությունից ստացվող շահույթի մասը և քվեարկել Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

2022 թվականին հայտարարվել և վճարվել է 1,830,000 հազար դրամ շահաբաժին (2021թ. 1,453,446 հազար դրամ):

19. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Կողմերը սովորաբար համարվում են կապակցված, եթե գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության ներքո կամ նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Յուրաքանչյուր հավանական փոխկապվածություն դիտարկելիս հաշվի է առնվում կապակցվածության էությունը և ոչ միայն իրավական կողմը:

Էս Ընդ Էյ Մայնինգ ՍՊԸ բաժնեմասերի 100% սեփականատերն է հանդիսանում Վանդ-Գասս ՍՊԸ-ն, և Ընկերության վերջնական վերահսկող կողմ են հանդիսանում Սլավիկ Ավետիսյանը և Մարիամ Ներսիսյանը:

Առևտրային գործարքներ

	Գործարքի գումար		Կապ. կողմի մնացորդ/կողմին վճարվելիք մնացորդ	
	2022	2021	2022	2021
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
<i>Գործարքներ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող անձանց հետ</i>				
Ապրանքների և ծառայությունների գնում	1,016,467	1,092,706	493,260	291,977
Ապրանքների, ծառայությունների վաճառք	1,636,859	1,459,213	723,438	806,974
Հիմնական միջոցների վաճառք	18,856	41,706		48,012

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին փոխհատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմը ներառում է այն անձանց, ովքեր իրավասու են և պատասխանատվություն են կրում Ընկերության գործունեության պլանավորման, կառավարման և վերահսկողության իրականացման համար, ներառյալ ընկերության տնօրենը և փոխտնօրենները: Առանցքային ղեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը.

	Գործարքի գումարը	
	2022	2021
	Հազ.դրամ	Հազ.դրամ
Աշխատավարձ, պարգևատրումներ և այլ հատուցումներ, ներառյալ հարկերը	126,564	94,463

20. Պայմանական պարտավորություններ

20.1 Ապահովագրություն

Հայաստանի հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերությունը դեռևս չունի բիզնեսի ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ Ընկերության գործունեությունից բխող պատասխանատվության ապահովագրության ամբողջական ծածկույթ:

20.2 Պայմանական պարտավորություններ և պահուստներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

20.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

20.4 Հարկային պարտավորվածություններ

ՀՀ հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիներ համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն՝ հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար և սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տոկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվեն շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջսահմանային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջսահմանային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Քանի որ հարկային մարմինները և դատարանները չունեն տրանսֆերտային գնագոյացման կանոնների կիրառման փորձ, դժվար է կանխատեսել տրանսֆերտային գնագոյացման նոր կանոնների ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Դեկլարությունը ներդրել է ներքին վերահսկողության համակարգ՝ տրանսֆերային գնագոյացման ընթացիկ օրենսդրության պահանջներին համապատասխանություն ապահովելու համար: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

20.5 Գնման պարտականություններ

2022 և 2021թթ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի էական չկատարված պարտականություններ հիմնական միջոցների գնումների գծով:

21. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2023 թ.-ի հունվարի 23-ին տեղի ունեցած Խորհրդի նիստում Ընկերությունը հայտարել է շահաբաժին 1,900,000 հազար դրամի չափով:

22. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ Դրամը, որը հանդիսանում է նաև Ընկերության այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է ՀՀ դրամով հազարների ճշտությամբ:

Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ՀՀ դրամի միջին փոխարժեքը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները եւ պարտավորությունները վերագնահատվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ որոշվող դրույքաչափերով: Չմարված դրամային ակտիվների եւ պարտավորությունների վերագնահատման արդյունքում առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները սկզբնապես չափվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման գծով կորուստը:

Հողամասերի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Կառուցման ընթացքում գտնվող ակտիվների գծով մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել, երբ ակտիվները ավարտուն են և պատրաստ օգտագործման: Մնացած բոլոր հիմնական միջոցների գծով հաշվարկվում է մաշվածություն՝ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում բաշխելու նպատակով:

Ընկերության կողմից ճանաչված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետը մեկը ներկայացված է ստորև

Հիմնական միջոցի դաս

Օգտակար ծառայության

	Ժամկետը
Շենքեր և շինություններ	20 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	3-5 տարի
Այլ գույք	3-5 տարի

Պաշարներ

Պաշարները հավաքվում են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գույք արժեքի նվազագույնով:

Պաշարների արժեքը հաշվառվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք-առաջին ելք (ԱՄԱԵ) և ներառում ներառում է ձեռքբերման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Ոչ ընթացիկ ակտիվների արժեզրկում

Ընկերության հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոշելու՝ արդյոք առկա՞ է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են այդ ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարները և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարը փոքր է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Նմանապես, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է պաշարների արժեզրկված լինելը՝ պաշարի յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ միանման պաշարների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գնի՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելու միջոցով: Եթե պաշարի հոդվածը (կամ միանման պաշարների խումբը) արժեզրկվել է, դրա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը հետագայում հակադարձվում է, ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված գնահատականը (պաշարների դեպքում, վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումներ), սակայն ոչ ավելի, քան այն գումարը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ տարիներին ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) գծով ոչ մի արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական գործիքներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը.

- տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը,;
- սպասվող պարտքային վնաս և հակադարձումներ և
- օգուտ և վնաս փոխարժեքային տարբերություններից:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված շահույթը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակներով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վճարունակության ակնկալվող կորուստները գնահատելու նպատակով կիրառվում է ՖՀՄՄ 9-ի պարզեցված մոտեցումը օգտագործելով ողջ ժամկետի համար վճարունակության ակնկալվող կորուստների գնահատում: Այս գործընթացում գնահատվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի չվճարման հավանականությունը: Այդ հավանականությունը, այնուհետև, բազմապատկվում է կանխատեսվող կորստի գումարի չափով՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի ողջ ժամկետի գծով ակնկալվող կորստի գնահատման նպատակով: Ջուտ արժեքով ներակայացվող առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով, այդպիսի պահուստները հաշվառվում են առանձին հաշվով՝ ներառելով որպես իրացման ինքնարժեք համապարփակ արդյունքի հաշվետվությունում: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի անհավաքելիության հաստատման դեպքում, ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը հաշվանցվում է այդ ակտիվի գծով ձևավորված պահուստի հաշվին:

Կապակցված կողմերից դեբիտորական պարտքերի և կապակցված կողմերին տրամադրված փոխառությունների արժեզրկման պահուստները ճանաչվում են վճարունակության կորուստների ակնկալվող մոդելի հիման վրա: Պահուստի գումարի որոշման մեթոդաբանությունը հիմնված է այն հանգամանքի վրա, թե ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումն ապահից հետո արդյոք եղել է վճարունակության ռիսկի զգալի աճ: Այն ակտիվների համար, որոնց սկզբնական ճանաչումն ապահից հետո չի եղել է վճարունակության ռիսկի զգալի աճ, ճանաչվում է վճարունակության ռիսկի տասներկու ամսվա ակնկալվող կորուստները՝ համախառն տոկոսային եկամտի հետ միասին: Այն ակտիվների համար, որոնց վճարունակության ռիսկը զգալիորեն աճել է, ճանաչվում է ողջ ժամանակաշրջանի համար վճարունակության ռիսկի ակնկալվող կորուստ՝ համախառն տոկոսային եկամտի հետ միասին: Այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք դիտարկվում են որպես վճարունակությունը վատթարացած, ճանաչվում է ողջ ժամանակաշրջանի համար վճարունակության ռիսկի ակնկալվող կորուստ՝ զուտ արժեքի վրա հաշվարկված տոկոսային եկամտի հետ միասին:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, ինչպես նաև դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ բանկերում, այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելի ներդրումներ, որոնց մարման սկզբնական ժամկետը չի գերազանցում երեք ամիսը, ինչպես նաև դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ բանկային օվերդրաֆտները: Բանկային օվերդրաֆտները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են ընթացիկ պարտավորություններում վարկերի և փոխառությունների ներքո:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչման ապահին ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են ստացված վարկեր և փոխառությունները, ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները և առևտրային կրեդիտորական պարտքը, որոնք չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով:

Փոխառությունները և վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործիքի թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած գործարքային ծախսումները: Հետագայում նման տոկոսակիր պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, համաձայն որի՝ պարտավորության մարման ժամանակաշրջանի ամբողջ ընթացքում տոկոսային ծախսերի հաշվարկը կատարվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված պարտավորության մնացորդի

նկատմամբ հաստատուն դրույքի կիրառմամբ: Յուրաքանչյուր ֆինանսական պարտավորության պայմաններից ելնելով՝ տոկոսային ծախսերը ներառում են գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսերը, մարման ժամանակ վճարվելիք այլ հավելյալ վճարներ, ինչպես նաև պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները:

Առևտրային կրեդիտորական և այլ կարճաժամկետ դրամային պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկվող շահույթի հաշվարկման նպատակով օգտագործվող հարկային բազաների ժամանակավոր տարբերությունների գծով:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ընդհանուր առմամբ պետք է ճանաչվի բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որքանով հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որն ակնկալվում է, որ կկիրառվի ակտիվի իրացման կամ պարտավորության կատարման ժամանակ՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները) որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումը պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով կազմակերպությունը, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Դանոնադրական կապիտալ և շահաբաժիններ

Ընկերության բաժնեմասերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Շահաբաժինները ճանաչվում են, երբ դրանք դառնում են վճարման ենթակա. բաժնետերերին վճարվող միջանկյալ շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հայտարարվում են տնօրենների կողմից, վերջնական շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հաստատվում են բաժնետերերի կողմից տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ բանկերում, որոնց մարման սկզբնական ժամկետը չի գերազանցում երեք ամիսը, ինչպես նաև դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ բանկային օվերդրաֆտները:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են, երբ դրանք դառնում են իրավականորեն վճարման ենթակա. բաժնետերերին վճարվող միջանկյալ շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հայտարարվում են տնօրենների կողմից, վերջնական շահաբաժինների դեպքում՝ երբ դրանք հաստատվում են բաժնետերերի կողմից տարեկան ընդհանուր ժողովի ժամանակ:

Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտավորություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի կատարել պարտավորությունը, և պարտավորության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտավորությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերն և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտավորությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ Ընկերության կողմից պարտավորությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Կատարման պարտավորությունները և հասույթի ճանաչման ժամկետները

Ընկերության հասույթի զգալի մասը ձևավորվում է պայթեցման ծառայությունների մատուցումից, իսկ հասույթը սովորաբար ճանաչվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայությունները:

Ընկերության հասույթի մեծ մասը առաջանում պայթուցիկ նյութերի վաճառքից, որի դեպքում հասույթը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքների վերահսկողությունն արդեն իսկ փոխանցվել է հաճախորդին: Մա հիմնականում տեղի է ունենում այն ժամանակ, երբ ապրանքները առաքվում են հաճախորդին: Այս պահը (երբ վերահսկողությունը փոխանցվում է) որոշելու համար անհրաժեշտ է սահմանափակ դատողություն. ապրանքի ֆիզիկական առաքումը համաձայնեցված վայրում տեղի ունենալուց հետո Ընկերությունը զրկվում է փաստացի տիրապետման իրավունքից, սովորաբար ունենում է վճարում ստանալու ներկա իրավունք (որպես միանվագ վճար առաքման պահին) և չի պահպանում տվյալ ապրանքների հետ կապված նշանակալի ռիսկերը և հատուցումները:

Գործարքի գնի որոշում

Ընկերության հասույթը բխում է ֆիքսված գնով պայմանագրերից, ուստի յուրաքանչյուր պայմանագրից ստացվող հասույթի չափը որոշվում է այդ հաստատուն գների հիման վրա:

Գումարի բաշխում կատարման պարտավորություններին

Պայմանագրերի մեծ մասի համար վաճառված յուրաքանչյուր ապրանքի համար կա հաստատուն միավորի գին՝ որոշակի ժամանակահատվածում արված մեծածավալ պատվերների համար նախատեսված գեղջերով: Հետևաբար, այդպիսի պայմանագրերի ներքո պատվիրված յուրաքանչյուր միավորի համար պայմանագրային գնի բաշխման ժամանակ որևէ դատողություն չի կատարվում:

Ծառայությունների գծող յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով կա միայն մեկ կատարողական պարտականություն, որին ամբողջական գումարը բաշխվում է:

Հավելված Ա. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափման համար օգտագործված գնահատման մեթոդը, այդ թվում՝ հիմնական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները, ինչպես նաև ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի միջև փոխհարաբերությունը:

Հոդված	Իրական արժեք հազ. դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,533,207	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) դեբ. պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	827,691	Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) կրեդիտ. պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) վարկերի և փոխառ.-երի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ
Վարկեր և փոխառություններ	284,037	Ստացված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը համընկնում է դրանց իրական արժեքի հետ: Օգտագործվել է միջինում 10,7% արդյունավետ զեղչման տոկոսադրույքը:	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ